

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสนับสนุนการค้าปศุสัตว์และ
การป้องกันการแพร่กระจายของโรคปากเท้าเปื่อย

ผู้เขียน

นายณัทภัท บวรณูติ

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อ.ดร.มานิช โพธารมณ

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รศ.น.สพ.ดร.สุวิชัย โรจนเสถียร

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษางานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความคุ้มค่าของการลงทุนในการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคปากเท้าเปื่อยของกรมปศุสัตว์ เนื่องจากปัญหาเรื่องโรคปากเท้าเปื่อยในสัตว์ทำกีดกันได้นำไปสู่ข้อกีดกันทางการค้าของประเทศผู้นำเข้าสินค้าปศุสัตว์ และทางองค์การสุขภาพสัตว์ของโลก OIE (World Organization for Animal Health) ได้กำหนดให้ประเทศที่มีปัญหาโรคปากเท้าเปื่อยนั้นไม่สามารถส่งออกสินค้าปศุสัตว์ได้ ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการส่งออกโค-กระบืออันดับต้นๆ ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังนั้นการหาแนวทางแก้ปัญหาประกอบกับการหาจุดสมดุลระหว่างการลงทุนกับผลตอบแทนเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องทำการวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของทั้งประเทศ

งานวิจัยนี้สามารถแบ่งการศึกษาได้เป็นสามส่วนคือ ส่วนที่หนึ่งทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลการระบาดของโรคปากเท้าเปื่อยกับการเคลื่อนย้ายสัตว์ ส่วนที่สองจะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบการค้า การเคลื่อนย้ายสัตว์ และส่วนที่สามจะเป็นการทดสอบความคุ้มค่าในการลงทุนป้องกันโรคปากเท้าเปื่อยในโค-กระบือ

จากการทดสอบหาความสัมพันธ์ของข้อมูลระหว่างปริมาณการนำเข้า-ส่งออกโค-กระบือกับปริมาณการระบาดของโรคปากเท้าเปื่อยพบว่าข้อมูลทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระยะยาว

แต่เป็นความสัมพันธ์ที่ไม่ชัดเจนเนื่องจากยังมีปัจจัยอื่นๆเข้ามาเกี่ยวข้องนอกจากปริมาณการเคลื่อนย้ายเช่นการใช้วัคซีนในพื้นที่ควบคุม ลักษณะการค้า ลักษณะการเลี้ยงสภาพภูมิอากาศและอื่นๆ ดังนั้นการเคลื่อนย้ายสัตว์มีความสัมพันธ์กับการระบาดของโรคปากเท้าเปื่อยในระดับหนึ่งแต่ยังมีปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องดังได้กล่าวมาแล้ว ส่วนการวิเคราะห์รูปแบบการค้าปศุสัตว์ของบริเวณพื้นที่ภาคตะวันตกเฉียงเหนือประเทศไทยพบว่าพื้นที่ดังกล่าวมีการนำเข้าปศุสัตว์คิดเป็นร้อยละ 60 ของการเคลื่อนย้ายทั้งหมดในพื้นที่ เนื่องจากมีพรมแดนติดกับประเทศพม่าที่มีปริมาณโค-กระบือมาก และส่วนที่สามการทดสอบความคุ้มค่าในการลงทุนป้องกันโรคปากเท้าเปื่อยในโค-กระบือ ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการส่งออกสินค้าปศุสัตว์ โดยเกือบร้อยละ 90 ของการส่งออกโค-กระบือ ส่งออกไปยังประเทศแถบภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนความคุ้มค่าในการลงทุนควบคุมโรคปากเท้าเปื่อยพบว่าการวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย-ผลตอบแทนมีค่า B/C เท่ากับ 5.58 หรือคิดเป็นมูลค่าเพิ่มประมาณ 370,170,000.00 บาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการลงทุนควบคุมโรคที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันมีความคุ้มค่า โดยความคุ้มค่าโดยรวมนี้ส่วนใหญ่จะได้จากความคุ้มค่าในการสูญเสียน้ำหนักดิบลดลงเมื่อเกิดการระบาดของโรคปากเท้าเปื่อย ซึ่งหากไม่มีมาตรการควบคุมโรคจะทำให้มีการสูญเสียน้ำหนักดิบเพิ่มขึ้น ส่วนการส่งออกโค-กระบือไปยังประเทศเพื่อนบ้านยังคงดำเนินไปได้โดยไม่ส่งผลเสียต่อมูลค่ามากนัก

Thesis Title An Economic Analysis to Support Trade in Livestocks and Prevention of the Spread of Foot and Mouth Disease (FMD)

Author Mr. Nonprabha Buranawut

Degree Master of Economics

Thesis Advisory Committee

Lect.Dr.Manoj Potapohn

Advisor

Assoc. Prof. Suvichai Rojanasatean

Co-advisor

ABSTRACT

This research aims to study the worthiness of investments to control the spread of foot-mouth disease operating by the Department of Livestock. The problem of foot-mouth disease in hoofed animals can lead to trade barriers by importing countries of livestock products. The World Organization for Animal Health (OIE) has been given in the foot-mouth disease is a problem that cannot export livestock. Thailand is a country with the potential to the export cattle in the Southeast Asian region. Therefore, the solution is to find a balance between the investment return is required to be analyzed to achieve value for the overall economy of the country. This research study is divided into three parts. One is test of the relationship between the outbreak of foot-mouth and number of moving animals. The second part is an analysis of trade and movement animal patterns. And the third is the value of investing in preventive foot-mouth disease in cattle.

Result of the relationship between the flow of livestock and the outbreak of foot-mouth disease, found that the two are related in the long run. But the relationship is not clear, because there are some other factors involve with, such as the number of animal receiving vaccine, trade patterns, climate and so on. Thus, the movement of animals has associated with

an outbreak of foot-mouth disease only is not clear as mentioned above. The analysis results of trade patterns in the Northwest area of the country found that this area has imports from neighbor country about 60 percent of livestock movements in the area. And the third part of the value of investing in preventive foot-mouth disease found that Thailand is a country with an export potential of livestock and the proportion of export cattle nearly 90 per cent of cattle exporting to the countries in Southeast Asian region. Value investing foot mouth disease found that the Benefit-Cost analysis B / C is 5.58, representing a value of approximately baht 370,170,000.00, which shows that the investment made in the current having valuable, this came from reducing loss of raw milk when being outbreaks.